

Maatschappelijke oriëntatie in kaart gebracht: Nederland

Auteurs: Sanne van de Pol, Prof. dr. Dirk Vanheule,
Centrum voor Migratie en Interculturele Studies, Universiteit Antwerpen

Januari 2018

Content

I.	Juridisch en institutioneel kader.....	4
1.	Juridisch kader maatschappelijke oriëntatie.....	4
2.	Instellingen in het veld van inburgering.....	5
II.	Doelgroep	5
1.	Statistieken van maatschappelijke oriëntatie	5
2.	Doelgroep verplichte en vrijwillige inburgering	7
3.	Initiatieven voor speciale doelgroepen.....	8
III.	Kenmerken van de cursus.....	8
IV.	Inhoud van de cursus	10
1.	Doel van de cursus.....	10
2.	Thema's.....	10
3.	Onderwijsmethoden.....	11
4.	Deelname van de ontvangende samenleving in de cursus.....	11
	Bibliografie.....	12

I. Juridisch en institutioneel kader

1. Juridisch kader maatschappelijke oriëntatie

Inburgering is in Nederland op twee manieren geregeld. De wet Inburgering is gericht op personen die in Nederland wonen en dateert van 30 november 2005.¹ In 2013 en 2017 hebben er belangrijke wijzigingen plaatsgevonden in deze wetgeving. De meest recente wetgeving kan hier gevonden worden.² Een tweede wet is gericht op personen die naar Nederland wensen te migreren. De wet Inburgering in het buitenland³ verplicht bepaalde categorieën buitenlanders om een bepaald niveau Nederlands te bereiken en te slagen voor een examen Kennis van de Nederlandse samenleving alvorens naar Nederland te migreren. Deze wet is van kracht sinds 2006.

In dit rapport focussen we op het inburgeringsbeleid in Nederland zoals deze van kracht is sinds de laatste wijziging in oktober 2017. Immigranten worden uitgenodigd of verplicht om Nederlands te leren en om te leren over de Nederlandse samenleving. In totaal dienen inburgeraars op een bepaald niveau Nederlands te beheersen, kennis te hebben van de Nederlandse samenleving, zich te oriënteren op de arbeidsmarkt en een participatieverklaring te tekenen. Centraal aan dit beleid is de persoonlijke verantwoordelijkheid van de inburgeraars. Ze zijn verantwoordelijk voor hun eigen inburgeringstraject en hebben aanzienlijke vrijheid om deze zelf in te vullen. Cursussen kunnen op verschillende manieren gevolgd worden, zelfstudie is toegelaten en wanneer men reeds over bepaalde diploma's beschikt kunnen vrijstellingen worden toegekend. Kandidaten worden aangemoedigd om familieleden, vrienden en anderen in hun omgeving, bijvoorbeeld via school, om hulp te vragen.

Inburgering kan op twee manieren succesvol afgerond worden. Men kan slagen voor het staatsexamen 'Nederlands als Tweede Taal' (NT2), waar een hoger niveau Nederlands wordt getoetst. Dit geeft toegang tot een vervolgstudie in het Nederlands. De meeste inburgeringsplichtigen kiezen echter voor het inburgeringsexamen, waar een lager niveau Nederland vereist is. Aangezien we in dit rapport geïnteresseerd zijn in maatschappelijke oriëntatie richten we ons meer op inburgering en kennis van de Nederlandse samenleving dan op NT2. Het al dan niet slagen voor inburgeringsvereisten heeft impact op eventuele verblijfsvergunningen. In de inleiding van de wet Inburgering lezen we al dat buitenlanders en bepaalde categorieën Nederlanders verplicht zijn om in zekere mate in te burgeren. Het afgeven van bepaalde verblijfsvergunningen kan hiermee samenhangen.

Inburgering is verplicht voor bepaalde categorieën immigranten en men heeft 3 jaar om aan de inburgeringsvereisten te voldoen. Indien na 3 jaar het inburgeringstraject niet succesvol is afgerond zullen er sancties opgelegd worden. In de meeste gevallen kan er een boete opgelegd worden tot €1250. Verder kan het er ook voor zorgen dat het moeilijker wordt om nieuwe verblijfsvergunningen dan wel de Nederlandse nationaliteit te verkrijgen. Bij het opleggen van een boete wordt er meteen een nieuwe termijn afgesproken, in het algemeen heeft men dan opnieuw 2 jaar om aan de inburgeringsvereisten te voldoen. Wanneer men wederom niet voldoet aan de eisen, kunnen er opnieuw sancties opgelegd worden.

¹ Nederland/ BWBR0020611/30.11.2006.

² Nederland/ BWBR0020611/01.01.2018.

³ Nederland/ BWBR0023204/15.03.2006.

2. Instellingen in het veld van inburgering

Op nationaal vlak zijn er geen autoriteiten of instellingen die cursussen aanbieden aan inburgeraars. De nationale Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) is verantwoordelijk voor de inburgeraars die op of na 1 januari 2013 een verblijfsvergunning hebben ontvangen. Via DUO ontvangen zij informatie over hun verplichtingen. Tot 2013 waren gemeenten verantwoordelijk voor de inburgeraars.

Op dit moment hebben gemeenten dus enkel verantwoordelijkheid voor de opvolging van inburgeraars die voor 2013 inburgeringsplichtig werden. Asielzoekers en religieuze bedienaren die voor 2013 een verblijfsvergunning kregen moeten nog steeds via de gemeente hun traject afwerken. Dit is nog steeds een aanzienlijke groep mensen, omdat niet iedereen zijn of haar inburgeringstraject met succes volbracht heeft. Cursussen worden overigens niet door de gemeenten zelf aangeboden.

Verenigingen en particuliere organisaties voorzien inburgeringscursussen. Taalmaatjes en coaches en onafhankelijke vrijwilligersorganisaties dragen eveneens bij aan inburgering. Inburgeraars kiezen zelf hoe ze zich op het examen voorbereiden. Cursusaanbieders worden gereguleerd door een onafhankelijke instantie. Elke instelling in Nederland mag inburgering aanbieden maar dient een speciaal keurmerk te hebben van 'Blik op werk'. Deze onafhankelijke kwaliteitsorganisatie leidt inburgeraars de weg naar gekeurde dienstverleners, bewezen methodieken en praktische kennis rond duurzame arbeidsparticipatie en inburgering.⁴ Het is hun missie om de kwaliteit van het dienstverleningsaanbod te bevorderen en te waarborgen. Blik op Werk is in 2007 opgericht door o.a. sociale partners, Raad voor Werk en Inkomen, LCR, VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) en UWV om te voorzien in transparante informatie over de kwaliteit van dienstverleners.

Vanwege de hoge diversiteit in aanbieders van inburgering en de vrijheid van inburgeraars om hun eigen traject in te delen, zijn er geen harde vereisten aan de professionele kwalificaties van docenten. Zij kunnen hoog opgeleid zijn maar ook vrijwilliger. Inburgeraars kunnen ook opteren voor zelfstudie. Er is geen speciale opleiding die docenten voorbereid op dit type werk. Alleen taalaanbieders volgen gerichte opleidingen NT2. Er zijn diverse onderwijsinstellingen die opleidingen bieden om NT2 docent te worden. Wanneer we er enkele vacatures bijnemen voor inburgering dan zien we dat scholen diverse vereisten hebben. Een school vraagt om kwalificaties in het hoger onderwijs, een NT2 certificaat, een competentiecertificaat NT2 (BVNT2)⁵, een post-HBO opleiding als NT2 expert, een duale master Nederlands als Tweede taal. Een andere school vraagt weer naar ervaring in het onderwijs en een minimale ervaring van 2 jaar in NT2.

II. Doelgroep

1. Statistieken van maatschappelijke oriëntatie

⁴ ["Blik op werk"](#) bezocht in januari 2018.

⁵ De beroepsvereniging NT2 (BVNT2) evalueert docenten en levert competentieprofielen af sinds 2006. Deze competentieprofielen kunnen helpen ervaringen vast te leggen en te laten zien. Soms wordt hier naar gevraagd door aanbieders van inburgering.

De website van DUO biedt enkele statistieken over de vooruitgang van inburgering tussen 2013 en 2016.⁶ De cijfers (en afgeleide berekeningen) zijn hierop gebaseerd. Om het geheel leesbaar te houden, zijn hieronder niet alle statistieken weergegeven.

Allereerst kozen we ervoor om de aantallen inburgeringsplichtigen per categorie en het percentage inburgeraars dat het traject succesvol heeft afgesloten weer te geven. Het percentage afgeronde trajecten is gebaseerd op het totale aantal inburgeringsplichtigen verminderd met de vrijgestelde inburgeraars. Over het algemeen hebben inburgeraars 3 jaar om hun traject af te ronden dus de aantallen van 2015 en 2016 zijn logischerwijs lager omdat voor hen deze termijn nog niet afgelopen is. Verder is het eveneens mogelijk om verlengingen aan te vragen.

Aantal verplichte inburgeraars per categorie en percentage afgeronde trajecten, beiden per jaar	2013		2014		2015		2016	
	Totaal	%	Totaal	%	Totaal	%	Totaal	%
Asielgerechtigde ⁷	4,744	60.7%	10,412	29.8%	18,846	2.9%	25,920	0.2%
Gezinsmigrant ⁸	4,027	77.3%	6,458	61.9%	5,926	18.8%	6,578	4.8%
Anderen ⁹	644	71.8%	527	57.3%	243	24.4%	506	8.1%

Tabel 1: Aantallen verplichte inburgeraars per type migrant in Nederland 2013-2016

Deze tabel laat duidelijk zien hoe het aantal asielmigranten de afgelopen jaren sterk gestegen zijn. Andere interessante cijfers laten ons het taalniveau zien van de kandidaten voor het examen. A2 is het basisniveau dat men dient te behalen maar er is ook een mogelijkheid om het examen te doen op niveau B1 of B2. B1 is nodig voor MBO niveau 2, 3 en 4 en B2 is nodig voor een vervolgstudie op HBO of universitair niveau.

Taalniveau	A2				B1				B2				Ander diploma			
	'13	'14	'15	'16	'13	'14	'15	'16	'13	'14	'15	'16	'13	'14	'15	'16
Asielmigrant	1,190	2,233	325	25	24	28	35	3	15	24	49	4	14	20	12	30
Gezinsmigrant	2,401	3,119	807	144	237	291	384	4	147	184	310	0	253	350	236	167
Anderen	269	148	23	14	26	16	3	0	12	9	6	0	108	108	26	26

Tabel 2: Het taalniveau van bepaalde examens, per type migrant in Nederland, per jaar waarin ze inburgeringsplichtig werden

Centraal aan het inburgeringsbeleid is de eigen verantwoordelijkheid van de inburgeraars. Ze dienen het zelf te regelen en binnen 3 jaar af te ronden. De cijfers hieronder geven een indicatie van de aantallen inburgeraars die om een lening hebben gevraagd om hun traject te beginnen. De jaartallen geven weer in welk jaar ze inburgeringsplichtig geworden zijn.

Toegekende leningen	Toegekende leningen per type inburgeringsplichtige, per jaar
---------------------	--

⁶ "Inburgeren" bezocht op 6 November 2017.

⁷ Mensen met een asielsstatus en nareizende familieleden.

⁸ Gezinsmigranten zijn getrouwd of hebben de intentie te trouwen met een partner met de nederlandse nationaliteit of een (gewezen) inburgeringsplichtige (met andere verblijfsgrond dan asiel).

⁹ Bijv. Geestelijk bedienaren en familieleden van kinderen die onder het kinderpardon vallen.

(op 1 juli 2017)				
	2013	2014	2015	2016
Asielmigranten	4,508	10,072	18,295	23,706
Gezinsmigranten	1,224	1,892	1,612	1.537
Anderen	378	218	100	91
Totaal	6,110	12,182	20,007	25,334

Tabel 3: Toegekende leningen per type inburgeringsplichtige, per jaar

2. Doelgroep verplichte en vrijwillige inburgering

Wie inburgeringsplichtig is of inburgeringsgerechtigd, is vastgelegd in artikels 3 en 4 van de wet inburgering. De uitzonderingen zijn vastgelegd in artikel 6.¹⁰

Asielzoekers zijn niet verplicht om inburgering te volgen, het is hen zelfs niet toegestaan. Alleen na erkenning van hun status als vluchteling worden zij inburgeringsplichtig. Hun aantal is de afgelopen jaren sterk toegenomen en vandaag zijn zij de grootste groep inburgeringsplichtigen. Hun procedure verschilt van de andere inburgeraars. Na erkend te worden als vluchteling door het IND, schrijven zij zich in in de gemeente. Hier ontvangen zij een Burgerservicenummer en via DUO worden ze middels een brief op de hoogte gesteld dat zij inburgeringsplichtig zijn. Het is hun eigen verantwoordelijkheid dit te regelen. Na aanvraag van een DigiD (code om online zaken met de overheid te regelen) kunnen ze op de DUO website inloggen om alles omtrent hun inburgering te regelen. Asielmigranten dienen voor hun eigen inburgering te betalen maar kunnen een lening aanvragen tot €10.000. De hoogtebepaling van deze lening wordt gedaan zonder rekening te houden met het inkomen dat iemand eventueel heeft. Dit is een verschil met andere inburgeraars. Wanneer de inburgeraar met asielachtergrond binnen 3 jaar inburgering succesvol afrond, dan wordt de lening omgezet in een gift.

In het algemeen worden alle nieuwkomers verplicht om inburgering te volgen. Er zijn echter wel een aantal uitzonderingen. Men hoeft niet in te burgeren wanneer men:

- a. een Nederlands paspoort heeft;
- b. afkomstig is uit de Europese Unie (EU), de Europese Economische Ruimte (EER), Turkije of Zwitserland;
- c. familielid is van derdelanders die vallen onder de EU richtlijn 2004/38/EC;¹¹
- d. derdelander is die langdurig ingezetene is van de EU en valt onder de EU richtlijn 2003/109/EC;¹²
- e. minderjarig is;
- f. ouder is dan de pensioengerechtigde leeftijd;
- g. meer dan 8 jaar in Nederland gewoond heeft op leerplichtige leeftijd;
- h. over Nederlandse diploma's, certificaten of bewijsstukken van een bepaalde opleiding in de Nederlandse taal beschikt;
- i. tijdelijk naar Nederland komt voor studie of werk (als expat bijvoorbeeld).

Zelfs wanneer ben inburgeringsplichtig is kunnen verdere uitzonderingen gemaakt worden (bijv. in het geval van handicap of ziekte).

Geestelijk bedienaren zijn een special categorie binnen de inburgering. Hoewel ze slechts tijdelijk in Nederland aanwezig kunnen zijn, dienen zij aan inburgering deel te nemen en te slagen voor de examens. In sommige gevallen

¹⁰ Nederland/ BWBR0020611/01.01.2018.

¹¹ 2004/38/EC, (29.04.2004).

¹² 2003/109/EC, (25.11.2003).

dienen zij zelfs voor een examen te slagen voordat ze naar Nederland mogen komen. Alleen wanneer geestelijk bedienaren niet met hun werk naar buiten treden (bijv. een monnik, een interne functionaris of lid van een bestuur) is hun examen niet verplicht. Na hun aankomst in Nederland is de religieuze instelling verplicht om de geestelijk bedienaar bij DUO te registreren. De organisatie dient ervoor te zorgen dat de geestelijk bedienaren inburgering accepteren en voldoende tijd en gelegenheid voorzien om aan een inburgeringsvereisten te voldoen.

Oudkomers, of gevestigde migranten die reeds in Nederland aanwezig waren voor de wet inburgering van kracht werd waren in het verleden ook inburgeringsplichtig. In 2013 is de wet gewijzigd maar dit betekent niet dat deze groep nu vrijgesteld is van hun inburgeringsplicht. De gemeentes waar zij wonen zijn nog steeds verplicht om hun op te volgen en ze dienen nog te slagen voor hun inburgeringsexamen. We kunnen ons echter indenken dat niet iedereen die meer dan 10 jaar geleden al verplicht werd om het examen te halen, nog gaat slagen voor hun inburgeringsexamen. Wat gebeurt er in deze gevallen? Gericht navragen bij de gemeente Rotterdam leerde ons dat er verschillende manieren zijn om alsnog vrijgesteld te worden van de plicht. Men kan om medische redenen vrijgesteld worden, of 'niet leerbaar' verklaard worden, wat betekent dat ondanks grote inzet en herhaaldelijke examendeelname, dit niet voldoende was. Het is ook mogelijk om 'evident ingeburgerd' verklaard te worden wanneer men een vaste baan heeft en voldoende taalkennis. De gemeente beslist hierover geval per geval. Verplichte inburgeraars worden nog steeds opgevolgd en er wordt moeite gedaan om hen te betrekken bij inburgering om dit tot een goed einde te brengen.

3. Initiatieven voor speciale doelgroepen

Geestelijke bedienaren zijn een aparte doelgroep binnen het inburgeringsbeleid, zoals hierboven reeds vermeld werd. Verder worden analfabeten of laaggeletterden ook aangemoedigd om deel te nemen. Voor deze groep bestaan er verlengde trajecten en scholen hebben soms speciaal ingerichte cursussen om aan hun noden te voldoen en hen zo goed mogelijk voor te bereiden op het examen.

III. Kenmerken van de cursus

De lengte van de cursus wisselt. Een blik op verschillende scholen laat zien dat er lange en korte termijn cursussen bestaan die ook qua intensiviteit verschillen. Cursussen kunnen enkele weken duren maar ook langer dan een jaar. Ook het format dat aangeboden wordt verschilt, zoals gezegd is het mogelijk een cursus te volgen maar ook om zelf te studeren. Sommige scholen bieden zelfs een online cursus aan. Mensen kunnen zelf kiezen wat het beste bij hen past. Ook schooltijden kunnen verschillen, cursussen overdag, in de avonden en in het weekend zijn bij sommige aanbieders mogelijk. Qua taal is het opvallend dat informatie omtrent inburgering en maatschappelijke oriëntatie in een veelvoud van talen aangeboden wordt: Arabisch, Farsi, Albanees, Tigrinya, Aro, Engels, Bosnisch, Chinees, Dari, Frans, Hindi, Indonesisch, Koerdisch, Kroatisch, Nederlands, Oekraïens, Pashtu, Portugees, Russisch, Servisch, Signali, Spaans, Tamil en Thais. Het is niet mogelijk om te zeggen of er ook daarwerkelijk cursussen worden aangeboden in die talen. Alle scholen waarmee we in contact waren boden enkel cursussen aan in het Nederlands. Wellicht dat er kleinere migrant-georiënteerde organisaties zijn die in andere talen inburgering onderwijzen maar informatie hieromtrent is niet breed beschikbaar. De inhoud van de cursus en het onderwijsmateriaal verschilt van school tot school. Er zijn echter richtlijnen waarin vastligt wat de inburgeraars moeten leren in de inburgeringscursus. Deze richtlijnen worden niet direct gebruikt door de scholen maar het onderwijsmateriaal dat zij gebruiken is hier hoogstwaarschijnlijk wel op gebaseerd. De oorspronkelijke richtlijnen zijn gepubliceerd in 2007 maar verschillende veranderingen maakten een update noodzakelijk. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft onderzoeksbureau ICE gevraagd om deze update te voorzien. Deze onafhankelijke organisatie maakt ook examens voor scholen. Ze hebben de doelstellingen geherformuleerd door eerder onderzoek en conclusies van de Commissie

Franssen dat het inburgeringsstelsel reeds geëvalueerd had. Alle doelstellingen zijn doorgenomen met experts en de versie die in 2013 uitkwam is vandaag de dag nog van kracht.

Inburgering kost geld. Wanneer een inburgeraar niet voldoende middelen heeft om de cursus te betalen, is het mogelijk om via DUO een lening van maximaal €10.000 af te sluiten voor de cursus en het examen. Inburgeraars met een asielachtergrond die binnen de termijn hun examen halen hoeven deze lening niet terug te betalen, anderen wel. Naast de cursus dient men ook te betalen voor de examens en voor de participatieverklaring. Inburgeraars betalen tot €150 voor deze participatieverklaring. Dit is gratis voor inburgeraars met asielachtergrond.

Beschrijving	Bedrag
Schrijven	€ 50
Spreken	€ 60
Luisteren	€ 50
Lezen	€ 50
Kennis Nederlandse Maatschappij	€ 40
Oriëntatie op de Nederlandse Arbeidsmarkt	€ 100
Participatieverklaring	€ 150
Totaal	€ 500

Tabel 4: Kosten van het inburgeringsexamen¹³

Het inburgeringsexamen bestaat uit zes onderdelen: lezen, schrijven, spreken, luisteren, kennis van de Nederlandse maatschappij (KNM) en Oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt (ONA). Daarnaast is er nog de participatieverklaring, die verplicht is sinds oktober 2017. Wanneer een inburgeraar niet voor alles tegelijk slaagt, dan krijgt men voor de behaalde onderdelen een certificaat. Als men voor alle 4 de taalonderdelen een certificaat heeft, kan de inburgeraar deze zelf inwisselen voor het NT2- diploma. Als er omstandigheden zijn waardoor de inburgeringsplichtige niet goed kan studeren voor het examen, kan een verlenging van de inburgeringstermijn worden verkregen. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren als de inburgeringsplichtige na aanvang van de inburgeringsplicht nog lange tijd in een asielzoekerscentrum woont in plaats van in een reguliere woning. Een nieuwkomer kan dan vaak nog niet in de uiteindelijke woonplaats met een cursus beginnen. Analfabete inburgeringsplichtigen moeten eerst leren lezen en schrijven en mogen daarom maximaal twee jaar langer over hun inburgering doen.

Verder kunnen nieuwkomers vrijgesteld worden van de inburgeringsplicht of een ontheffing krijgen. Vrijstelling vindt meestal plaats omdat de inburgeringsplichtige al andere diploma's heeft gehaald waaruit voldoende kennis van het Nederlands en de Nederlandse samenleving blijkt. Ontheffing vindt bijvoorbeeld plaats als een arts heeft vastgesteld dat iemand vanwege psychische, verstandelijke of lichamelijke beperkingen niet in staat is om aan de exameneisen te voldoen of als iemand minstens 600 uur les heeft gevolgd (bij een opleidingsinstelling met het *Blik op Werk* keurmerk) en tenminste vier keer geprobeerd heeft om het examen te halen.

Er zijn geen centrale regels omtrent deelname aan de cursus en aanwezigheid maar inburgeraars betalen voor hun eigen traject. Dit zorgt voor extra aansporing om aanwezig te zijn. Examenonderdelen kunnen één voor één afgelegd worden en certificaten worden versterkt per onderdeel. Wanneer alle certificaten verkregen zijn, dienen deze ingewisseld te worden voor een diploma NT2.

¹³ ["Inburgeren"](#) bezocht op 9 januari, 2018.

IV. Inhoud van de cursus

1. Doel van de cursus

Kort gezegd is het doel van de inburgeringscursus zelfredzaamheid bij de doelgroep te vergroten.

2. Thema's

Onderwijsinstellingen die inburgering aanbieden zijn vrij om hun onderwijslethode te kiezen. Er bestaan verschillende lespakketten die allemaal gebaseerd zijn op de richtlijnen van het Ministerie. De meest recente versie van deze richtlijnen is van 2013. Wat volgt komt hieruit voort.¹⁴

Voordat de thema's opgelijst worden is het belangrijk om de situaties aan te wijzen waarin de inburgeraar zichzelf zou moeten kunnen redden. Dit zijn 4 zogenaamde Cruciale Praktijk situaties (CP).

- a. Op de arbeidsmarkt
- b. In de eigen leefomgeving
- c. In contacten met instanties en overheid
- d. Als burger in Nederland

Vertrekkende van deze CP situaties zijn er 8 thema's geïdentificeerd:

1. Werk en inkomen: De inburgeraar is in staat stappen te zetten om werk te zoeken, te behouden en in eigen onderhoud te voorzien
2. Omgangsvormen, waarden en normen: De inburgeraar is in staat om te gaan met de Nederlandse omgangsvormen, waarden en normen.
3. Wonen: De inburgeraar is in staat passende huisvesting te vinden en nutsvoorzieningen te regelen. Hij draagt zorg voor de veiligheid in de woning en voor milieu en schone leefomgeving.
4. Gezondheid en gezondheidszorg: De inburgeraar is in staat om volgens de regels van het Nederlandse zorgstelsel gebruik te maken van de gezondheidszorg.
5. Geschiedenis en geografie: De inburgeraar is in staat om, door de geschiedenis en geografie van Nederland te kennen, betrokken te zijn bij Nederland en de Nederlandse samenleving.
6. Instanties: De inburgeraar is op de hoogte van de dienstverlening van de lokale overheid, de belastingdienst, de politie en instanties voor sociale en juridische dienstverlening. Hij is in staat in voorkomende gevallen informatie of hulp te vragen bij Bureaus voor Juridische Hulpverlening en/of maatschappelijk werk.
7. Staatsinrichting en rechtsstaat: De inburgeraar is in staat om, door de staatsinrichting van Nederland te kennen, betrokken te zijn bij Nederland en de Nederlandse samenleving.
8. Onderwijs en opvoeding De inburgeraar kent het Nederlandse onderwijssysteem en onderkent het belang van onderwijs in de Nederlandse kenniseconomie. Inburgeraars laten hun kinderen aan onderwijs deelnemen en kennen de rol die van ouders wordt verwacht.

¹⁴ ["Eindtermen Kennis van de Nederlandse Samenleving"](#) bezocht op 11 januari 2018.

Binnen deze thema's worden cruciale handelingen onderscheiden. Voor het onderwerp omgangsvormen, waarden en normen komt dit neer op het volgende:

1. Duiden en hanteren van verschillende omgangsvormen in Nederland
2. Omgaan met ongewone of botsende gewoonten, waarden en normen
3. Deelnemen aan sociale netwerken;
4. Aangaan en onderhouden van alledaagse sociale contacten

Deze cruciale handelingen zijn verder onderverdeeld praktische zaken waarvan een inburgeraar op de hoogte dient te zijn. Zoals gezegd is onderwijsmateriaal hierop gebaseerd. Voorbeelden zijn "Welkom in Nederland" en "Taal Compleet A1+A2".¹⁵ Het is aan de docenten om te zien hoe ze deze kennis het best aan de inburgeraars overdragen.

3. Onderwijsmethoden

Beslissingen omtrent onderwijs methoden worden door de onderwijsinstellingen genomen. Wat wellicht interessant is om mee te nemen is dat onderwijs in Nederland vrij interactief is. Door alle schooljaren heen worden leerlingen en studenten gemotiveerd om niet alleen informatie te absorberen maar ook om te participeren, discussieren en een mening te hebben. Het is waarschijnlijk dat deze manier van onderwijzen ook in inburgering meegenomen wordt voor zover een groep dat toelaat.

Audits van "Blik op Werk" laten zien dat er grote verschillen bestaan in groepsgroottes. Er bestaan groepen van 1-5, 6-10, 11-15 of 16-25 inburgeraars en over het algemeen scoren de scholen met kleinere groepen beter. De audits laten ook zien dat sommige scholen inburgering bieden op maat van de deelnemers maar dat anderen weer een algemeen programma aanbieden om ineens een grotere groep te bedienen.

4. Deelname van de ontvangende samenleving in de cursus

Tijdens de inburgeringscursus is er beperkt contact tussen inburgeraars en de Nederlandse samenleving. De scholen waarmee we contact hadden nodigden amper Nederlanders uit in de klas. In één geval werd verteld dat er soms vrijwilligers assisteerden in de les om te helpen bij hen die het wat moeilijker hadden. Dit betekent echter niet dat er helemaal geen contact is met Nederlanders. Als we de opdrachten bekijken die inburgeraars moeten uitvoeren dan zien we dat door dit huiswerk te maken zij in contact komen met de rest van de samenleving. Daarenboven, legde een school uit, is contact met Nederlanders binnen de cursus geen hoofddoel. Door de taal machtig te worden en kennis op te doen over de Nederlandse samenleving gebeurt dit echter wel. Tot slot worden sommige inburgeraars binnen het traject begeleid naar organisaties waar zij bijvoorbeeld vrijwilligerswerk kunnen oppakken.

¹⁵ ["Taal Compleet"](#), Bezocht op 15 januari, 2018.

Bibliografie

Boeken

Gathier, Marilene. Welkom in Nederland. Bussum: Countinho, 2015

Wetten

Nederland/BWBR0020611/30.11.2006

Nederland/BWBR0020611/01.01.2018

Nederland/BWBR0023204/15.03.2006

2004/38/EC, (29.04.2004)

2003/109/EC, (25.11.2003)

Websites

"Blik op werk" bezocht in januari 2018, www.blikopwerk.nl

"Eindtermen Kennis van de Nederlandse Samenleving" bezocht op 11 januari 2018, [file:///C:/Users/SVandePol/Downloads/eindtermen-kennis-van-de-nederlandse-samenleving%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/SVandePol/Downloads/eindtermen-kennis-van-de-nederlandse-samenleving%20(2).pdf)

"Inburgeren" bezocht op 6 november 2017 www.inburgeren.nl/data/Totaal%Nederland.pdf

"Inburgeren" bezocht op 9 januari, 2018 <https://www.inburgeren.nl/inburgeren-betalen.jsp>

"Taal Compleet", bezocht op 15 januari, 2018 <http://kleurrijker.biedmeer.nl/inburgeren/taalcompleet>